

De ontwerpfase: identificatie en behoud van levende bodems

François Henry
Leefmilieu Brussel

ICE BREAKER - INLEIDING

François Henry

Landbouwkundig ingenieur

Expertise: Pedologie en stedelijke bodems

Functie bij Leefmilieu Brussel: implementeren van de Good Soil-strategie en Bodemfacilitator

LA FRESQUE DU SOL

BIODIVERSITEIT VAN DE BODEM: EEN VERBORGEN BODEM ONDER ONZE VOETEN

59 %

Soorten op aarde

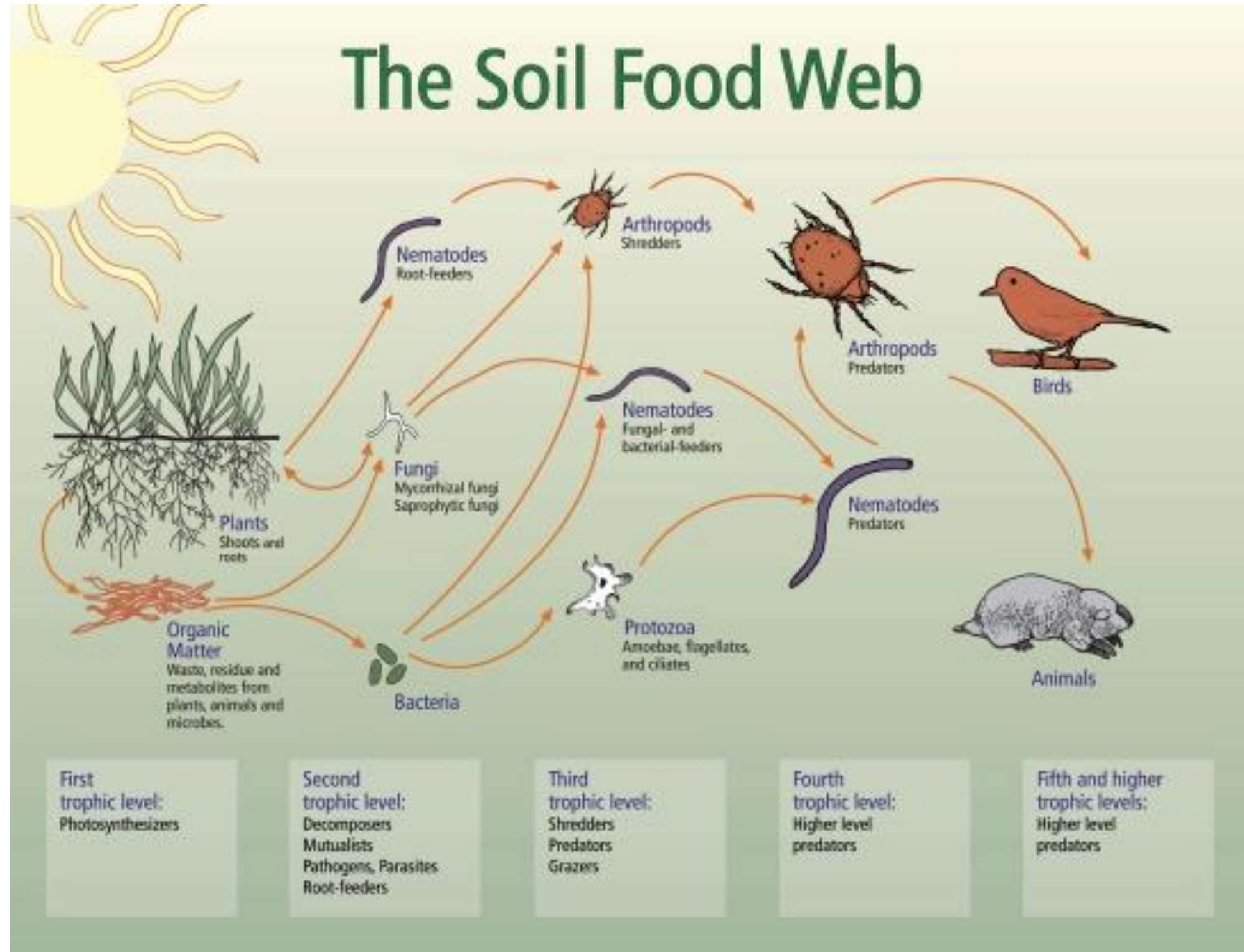

75 %

van de biomassa
van de aarde

BIODIVERSITEIT VAN DE BODEM: EEN VERBORGEN BODEM ONDER ONZE VOETEN

DE BODEM BIEDT ONS ECOSYSTEEMDIENSTEN

Bevoorraden

In goede banen leiden

Ondersteunen

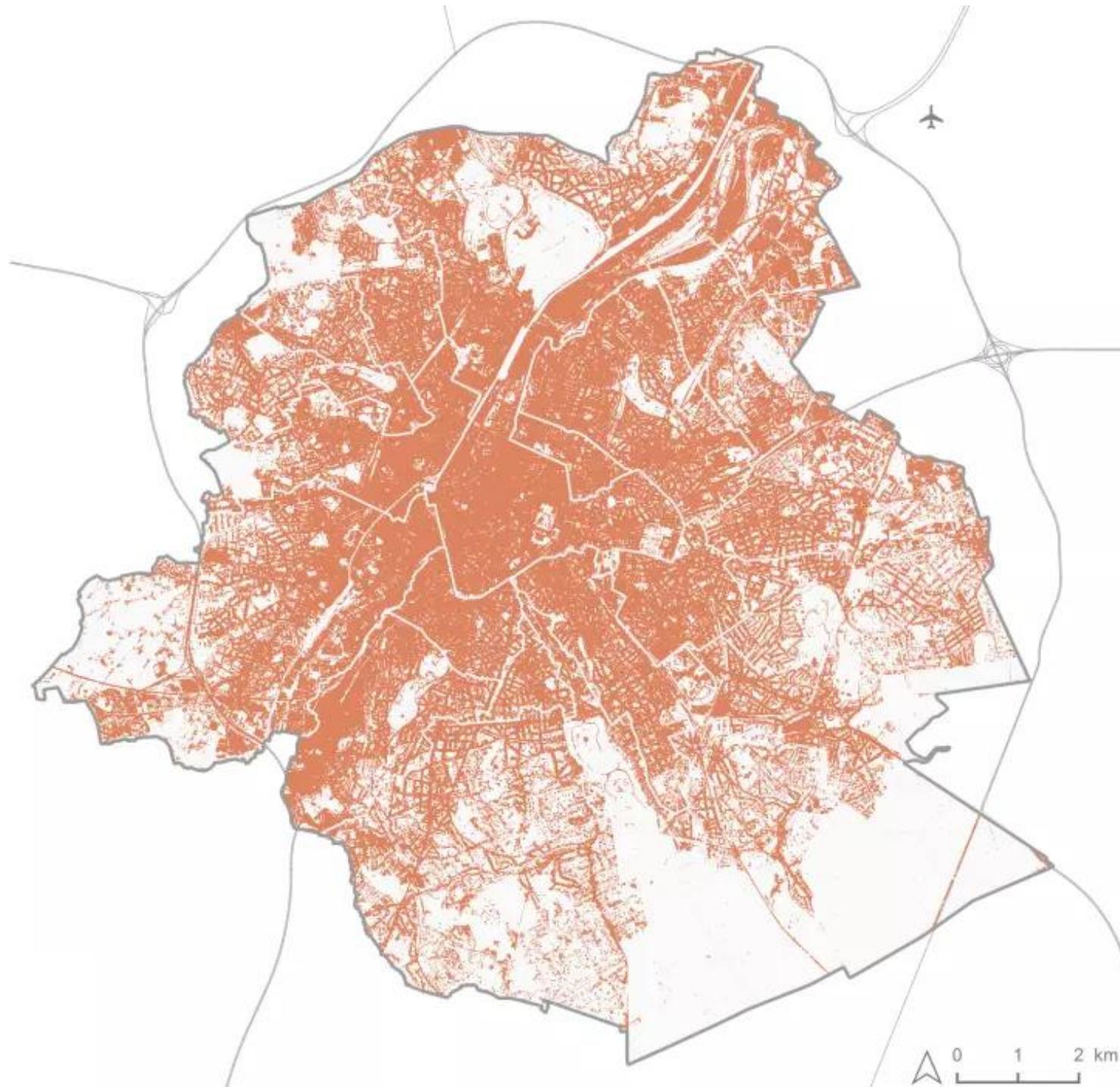
Cultuur

DE BODEM BIEDT ONS ECOSYSTEEMDIENSTEN

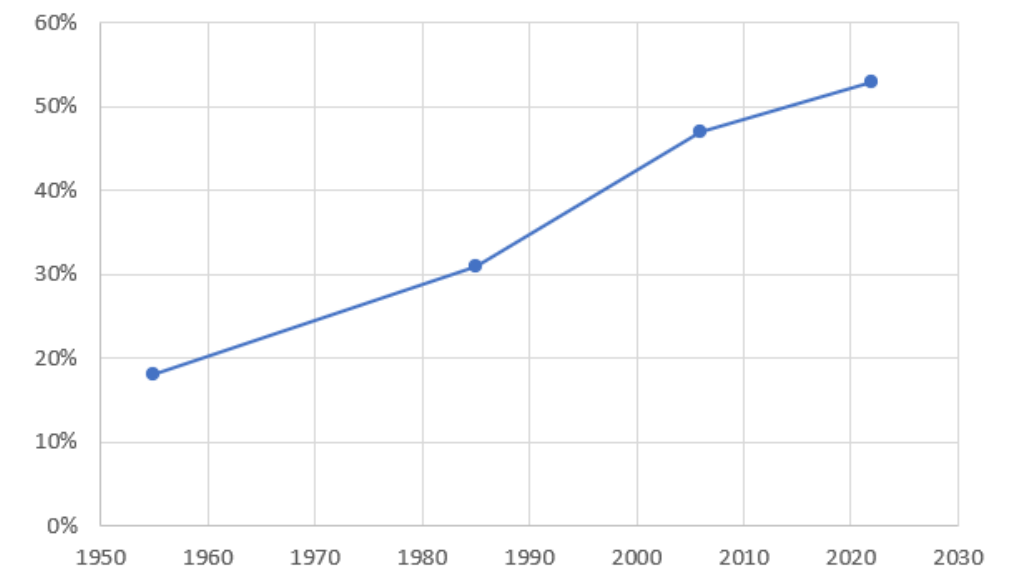

... MAAR ONZE ACTIVITEITEN DEGRADEREN DE BODEM

53,2%

Oppervlakken
ondoorslatend

... MAAR ONZE ACTIVITEITEN DEGRADEREN DE BODEM

Verontreiniging

Verdichting

Erosie

Verlies van biodiversiteit

Verlies van organisch materiaal

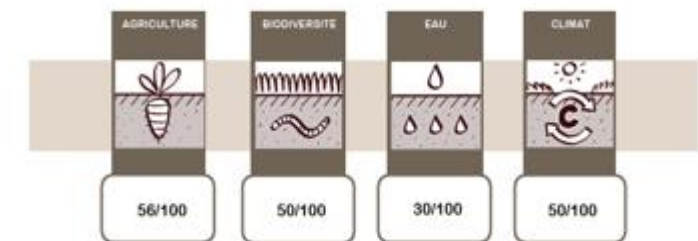
Verlies van voedingsstoffen

ICE BREAKER

Samengevat: de belangrijkste ecosysteemdiensten voor het gewest

- [Ondersteuning voor plantengroei en habitats voor biodiversiteit](#)
- [Voedselvoorziening](#)
- [Regulering van de watercyclus](#)
- [Regulering van het klimaat](#)
- [Verband met de circulaire economie](#)

ECONOMISCHE VOORDELEN

- [Vastgoedmeerwaarde](#)
- [Stadslandbouw](#)
- [Uitvoeringskosten](#)
- [Onderhoudskosten](#)

SOCIAAL-CULTURELE EN RECREATIEVE VOORDELEN

DOELSTELLINGEN VAN DE PRESENTATIE

- Bewustmaking over de functies en diensten die de bodem biedt
- Uitleg over wat rationeel bodemgebruik inhoudt
- Praktische aspecten van het bodembehoud gedurende het hele project: van planning tot uitvoering

OVERZICHT VAN DE PRESENTATIE

I. Rationeel bodemgebruik: definitie en principe

II. Rationeel bodemgebruik: in de praktijk

1. De bodem kennen
2. Uitwerking van het project
3. Uitvoering van het project
4. De kwaliteit van het project verzekeren

I. Rationeel bodemgebruik

Definities en principe

I. RATIONEEL BODEMGEBRUIK: DEFINITIE

VERMIJDEN, VERMINDEREN, COMPENSEREN

- Afstemming van het gebruik op de kwaliteit van de aanwezige bodems
- Bescherming van kwaliteitszones
- Gebruik van de meest gedegradeerde zones voor ondersteunende functies
- Herstel van de bodems waar dat mogelijk is

*GreenBizz en tant qu'incubateur
d'entreprises après réhabilitation
d'une friche*

© Xavier Claes

Parc de Tour et Taxis

© Xavier Claes

Aanleg van een nieuw park

Hoogveld

© Bruxelles Environnement

Stadslandbouw

I. RATIONEEL BODEMGEBRUIK: PRINCIPE

Algemene principes

- Kennis van de bodem voorafgaand aan de projecten → interessante bodems vrijwaren
- Bodems herstellen waar dat nodig is
- Nadenken over de plaats van de gebouwen → optimaal gebruikmaken van diensten die de bodem aanbiedt."

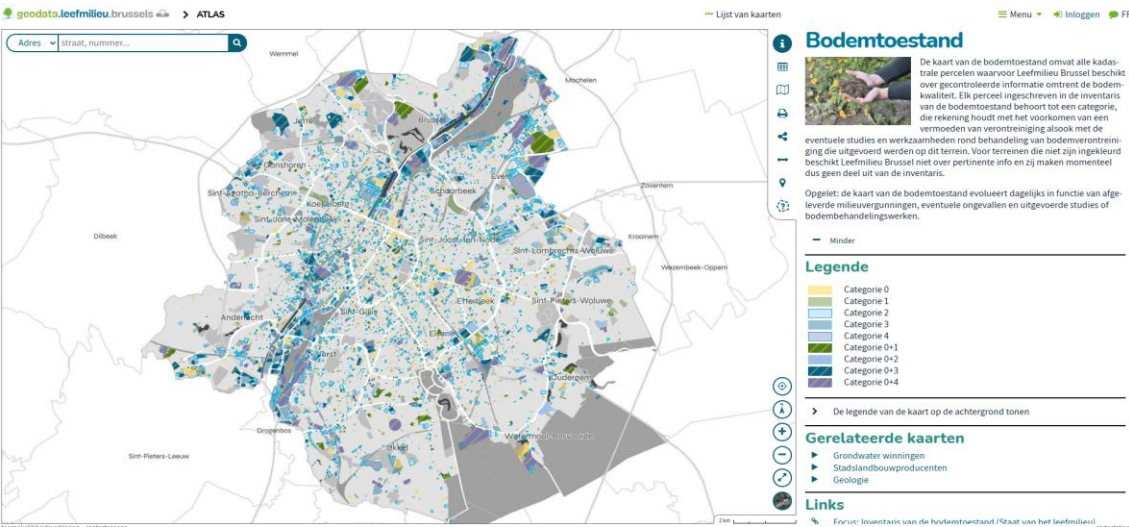
II. Rationeel bodemgebruik

In de praktijk

II. RATIONEEL BODEMGEBRUIK: IN DE PRAKTIJK

1. De bodem kennen

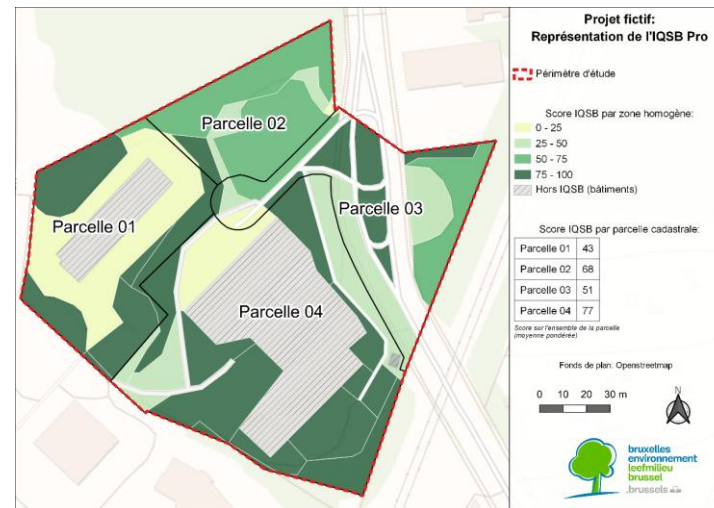
Good Soil IBKB professionals

Gids: Index voor bodemkwaliteit in Brussel (IBKB)

II. RATIONNEEL BODEMGEBRUIK: IN DE PRAKTIJK

2. Uitwerking van het project

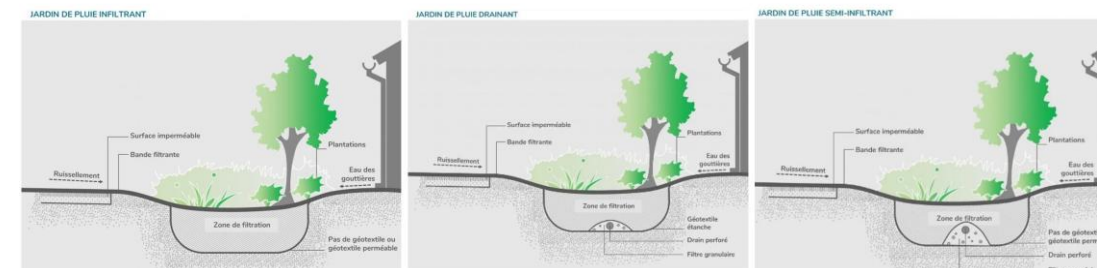
IBKB

De juiste bodem voor de juiste toepassing

Denken aan het beheer van bij het ontwerp

De synergieën tussen water, bodem, natuur evalueren en bevorderen

II. RATIONEEL BODEMGEBRUIK: IN DE PRAKTIJK

2. Uitvoering van het project

CODE VAN GOEDE PRAKTIJK **BODEM**

CODE VAN GOEDE PRAKTIJK GEZONDE BODEMS EN WERVEN

GEÏNTEGREERDE BEHEERMAATREGELEN IN HET KADER VAN
BOUWWERVEN EN VAN DE BEHANDELING VAN EEN
BODEMVERONTREINIGING

CODE VAN GOEDE PRAKTIJK **BODEM**

CODES VAN GOEDE PRAKTIJK BEHANDELING VAN BODEMDEGRADATIES

II. RATIONEEL BODEMGEBRUIK: IN DE PRAKTIJK

3. De kwaliteit van het project verzekeren

- Een kwaliteitsprocedure van ontwerp tot onderhoud opstellen ([kwaliteitskamer](#), criteria, doelstellingen, enz.);
- Een participatief proces uitwerken;
- Voorzieningen treffen voor het ontwerp, de uitvoering en de opvolging, die worden opgesomd in [Intro | Beheersprocedure van het project, de werf en het gebouw](#).

OM TE ONTHOUDEN

- De bodem kennen
- Gedegradeerde of ondoordringbare bodem: → voorrang voor gebouwen/infrastructuur.
- Gezonde bodem → voorrang voor de natuur
- Nadenken over je project op basis van de bodem = voordeel op korte en op lange termijn
- Opportuniteiten benutten om de bodem te behandelen en te verbeteren en verbanden leggen met andere thema's

HULPMIDDELEN, WEBSITES, BRONNEN

- Gids Duurzame Gebouwen

<https://gidsduurzamegebouwen.brussels/>

- 10 thema's > fysieke omgeving: <https://gidsduurzamegebouwen.brussels/rationeel-bodemgebruik>
- <https://gidsduurzamegebouwen.brussels/aangetaste-bodems-behandelen-inclusief-vervuiling>
- <https://gidsduurzamegebouwen.brussels/beperking-van-aantasting-inclusief-vervuiling-van-bodem-ondergrond-het-water-op-bouwplaats>
- <https://gidsduurzamegebouwen.brussels/beperking-van-verkeershinder-op-bouwplaats>

- De 'good soil'-tools voor professionals:

- <https://leefmilieu.brussels/pro/onze-acties/gewestelijke-plannen-en-beleid/de-good-soil-strategie-beschermen-en-verbeteren-de-brusselse-bodems>

Bespreking

François Henry

Leefmilieu Brussel

Geïntegreerd bodembeheer

Site van Thurn en Taxis / Site de Tour & Taxis

Havenlaan 86C / 3000 1000 Brussel

E-mail: fhenry@environnement.brussels

www.environnement.brussels / www.leefmilieu.brussels

